

VÍKEND V POHRANIČÍ

in.ihned.cz/cr

FOTO: NPT, DIETER MANHART

Umlaufberg v Národním parku Thayatal na rakouském břehu Dyje.

Mimochodem, každý týden je možné ji vidět v televizi. V pořadu Příběhy železné opony kolem ní prochází Jaroslav Hutka a vypráví příběhy lidí, jimž opona změnila život.

Kousek odtud je místo, které také skrývá symbol související se železnou oponou. Je tudy možné projít do už zmiňovaného Hardeggu. Přes řeku vede most, o němž se v roce 1990 psalo jako o novém mostu do Evropy. Léta zavřenou stavbu opravili znojemští podnikatelé a dodnes slouží turistům, cyklistům nebo v zimě lyžařům. I na běžkách je totiž Podyjí krásné. Hardegg je nejmenším rakouským městem a vy v něm můžete obdivovat veliký hrad, patřící pro změnu mezi největší v zemi. Při prohlídce uvidíte zajímavý exponát – posmrtnou masku mexického císaře Maxmiliána, mladšího bratra Františka Josefa I.

Údolí plné hradů a zámků

Malebným údolím je možné dojet až do Vranova nad Dyjí. Tohle městečko je díky Vranovské přehradě vyhledávaným turistickým letoviskem, známým také pro pohádkový zámek, pozoruhodnou to stavbu středoevropského baroka. Filmaři tady natočili spoustu pohádek a třeba v Nesmrtelné tetě si ve velkém komparsu zahráli mnozí obyvatelé Znojma.

Stejně jako jiné hrady a zámky v Podyjí má i ten vranovský pohnutou a hlavně dlouhou historii. První zmínka o strážním hradu pochází z roku 1100, kdy se o něm ve své kronice zmiňuje Kosmas. O barokní podobu zámku se o mnoho let později, přesněji na konci sedmáctého století, postaral vídeňský architekt Jan Bernard Fischer z Erlachu.

V údolí řeky Dyje zavítejte ještě do několika dalších hradů a zámků. Třeba do známého Bítova, kde se scházejí čeští básníci a který

najdete zhruba dvanáct kilometrů od Vranova. Kdo má rád atmosféru starých hradů, může se vydat třeba na zříceninu Cornštejn ze 14. století. Kdo raději zámeckou náladu, ten si může zajet například do nedalekých Jevišovic. Kromě starého a nového zámku vás jistě upoutá unikátní přehrada, nejstarší na Moravě.

Po hranici do Slavonic

Z Vranova se dá podél hranice pokračovat dál na západ. Kdo měl možnost sem zavítat hned po listopadu 1989, našel vybydlené vesnice, na něž byl velmi smutný pohled. Dnes je vše jinak. Třeba vesnice Vratětnín, kterou stejně jako mnoho jiných v oblasti bývalých Sudet nečekalo ve druhé polovině minulého století nic moc dobrého, se z komunistických časů vzpamatovala tak elegantně, že se v roce 1996 stala českou Vesnicí roku.

Podél hranice dojedete až do Slavonic, jež někteří označují jako českou renesanční perlu. A tento přídomek rozhodně není neoprávněný. Náměstí s mnoha sgrafity a nádhernými měšťanskými domy je opravdovým skvostem. Na městečku se výrazně podepsaly kumštýřské akce lidí kolem známého pražského divadla Sklep. Někteří jeho členové si tady už v osmdesátých letech pořídili domy a jejich aktivity se staly proslulými. To je případ restaurace a hotelu Besídka v horní části náměstí. Výtečná kuchyně, originální obrazy na stěnách, „evropský bar“, osmero pokojů architektů Romana Kouckého a Martiny Portykové, z nichž každý je jiný... V Besídce samozřejmě nemůže chybět mařížská keramika.

Maříž je vesnice nedaleko Slavonic, kde před časem parta nadšenců založila keramickou dílnu. Každý, kdo přijde, si může namalovat svůj hrnek. Dnes už se tohle dá dělat i na několika jiných místech a autoři projek-

tu si rozhodně nemohou stěžovat, že by o kratochvíli nebyl zájem.

Ve Slavonicích si můžete být jisti, že se nikdy nebudete nudit. Celé léto se v městečku konají koncerty, divadelní představení a další akce. A pokud by vás třeba přes den přece jen přepadla nuda, vydejte se do místního podzemí. Je úplně jiné než ono veliké znojemské, ale také stojí za návštěvu. Jenom si dejte pozor a nepodceňujte rady průvodců. Pokud jste vzrostlejší postavy, raději cvičně projděte prostorem, který by měl určit, kdo se do úzkých chodeb vejde a kdo ne. Některá místa opravdu připomínají hrdlo láhve a umějí skřípnout každého. Vzrušené debaty těch, kdo se ve zvláštních pláštěnkách hned po prohlídce objeví na náměstí, to jenom potvrzují.

Česká Kanada

Příhraniční oblasti zhruba mezi městy Slavonice, Nová Bystřice a Kunžak se říká Česká Kanada. Označení přírodního parku je opravdu trefné, i když mnozí zcestovalí návštěvníci přirovnávají ráz krajiny spíš k Norsku. Nicméně výlety na kole jsou tady opravdu úchvatné. Po dobře značených cestách zvláště krajina romantických rybníků mezi převážně smrkovými lesy se můžete toulat celé dny. Rozhodně nevynechejte muzeum samorostů, které objevíte hned na okraji Slavonic směrem na Stálkov. Za hřích určitě stojí koupání v Hladovém rybníce v Matějovci. Kdo do něj někdy skočil, prožil pocit, jako by se koupal v medu od lesních včel. Voda je totiž sice úplně čistá, ale má hnědou barvu, protože rybník živí voda ze slatí. Za návštěvu rozhodně stojí také mohutný hrad Landštejn. Přijet můžete originálně – úzkokolejkou z Jindřichova Hradce. Vystoupíte na zastávce Hůrky a vydáte se na asi osmikilometrovou cestu přes vesnici Blato.

Mnozí lidé z České Kanady si zakládají na tom, že žijí ve zdravém a čistém prostředí. I proto se tady dobře daří nejrůznějším farmářům nabízejícím vlastní výrobky. Zkuste se vypravit třeba do Leníkova, kde paní Hana chová kozy a vyrábí z nich zjemné sýry. Kdo by se tady chtěl ubytovat, měl by se sice připravit na trochu spartánské podmínky, ale večer může posedět v lokále, kterému místní říkají „šerpovna“. To proto, že ji z bývalých maštalí postavil řemeslník zvaný Šerpa.

Směřujete-li ze Slavonic k Nové Bystřici, najdete si na mapě místo, jemuž se říká „trojmezí“. V létě tu okusíte neopakovatelný zážitek. Na jediném metru čtverečním si budete moci dát borůvku z Moravy, Rakouska i Čech. Kousek od Slavonic se totiž nachází hraniční kámen, který ukazuje, kde jsou doma Rakušané, kde Moravané a kde Češi. Kolem už naštěstí nejsou žádné ostnaté dráty ani vojáci se psy a samopaly, a tak si tady klidně můžete smlsnout na „zahraničních“ lesních plodech. ■

JOSEF ALBRECHT